

Sametingsráðets redegjørelse om samiske medier

SÁMEDIGGI SAMETINGET

Ávjovárgeaidnu 50
N-9730 Karasjok/Karášjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

INNLEDNING	1
GENERELT OM MEDIER	1
SAMISKE MEDIER	1
SAMETINGSRÅDETS INITIATIV	2
SAMETINGETS ROLLE INNEN SAMISKE MEDIER	2
AVGRENSNINGER OG SENTRALE DEFINISJONER I REDEGJØRELSEN	3
RELEVANTE RAMMEVILKÅR OG KONVENSJONER.....	3
PROSESS	4
STATUS OG OVERSIKT OVER DET SAMISKE MEDIETILBUDET.....	5
ALLMENNKRINGKASTINGEN	5
SAMISKE AVISTILBUD OVER STATSBUDEJETTET	6
MEDIER MED STØTTE FRA SAMETINGET	6
ANDRE SAMISKE MEDIER	6
GENERELT OM ALLSAMISK MEDIETILBUD	6
DIGITALE MEDIETILBUD	7
SOSIALE MEDIER	7
UTFORDRINGER.....	8
SPRÅK	8
STYRKING AV SAMISK INNHOLD I NRK	9
SAMETINGETS ROLLE	9
<i>Nasjonal mediestøtte</i>	<i>9</i>
<i>Nasjonale medier</i>	<i>10</i>
ET FULLVERDIG MANGFOLD INNEN SAMISK MEDIA	10
<i>Opprettelse av allsamisk mediestøtte</i>	<i>11</i>
<i>Selvstending samisk mediehus</i>	<i>11</i>
<i>Felles nordisk samisk kringkaster.....</i>	<i>11</i>
<i>Samisk medietilsyn.....</i>	<i>12</i>
<i>Rekruttering og forskning.....</i>	<i>12</i>
<i>Svakt kunnskapsgrunnlag</i>	<i>13</i>
<i>Felles plattform for samisk samfunnsdebatt</i>	<i>13</i>
<i>Utvikling av medietilbud til samisk ungdom</i>	<i>14</i>
<i>Film og serier for barn og unge.....</i>	<i>15</i>
<i>Raske endringer i mediefeltet.....</i>	<i>15</i>
OVERORDNEDE MÅL FOR SAMETINGETS MEDIEPOLITIKK.....	17
INNSATZOMRÅDER OG TILTAK	17

<i>INNSATSOMRÅDE 1: Avsendermangfold</i>	17
<i>INNSATSOMRÅDE 2: Innholdsmangfold</i>	17
<i>INNSATSOMRÅDE 3: Bruksmangfold</i>	18
<i>INNSATSOMRÅDE 4: Rekruttering og kunnskap</i>	18
KUNNSKAPSGRUNNLAG	19
LITTERATURLISTE	19
RAPPORTER, NOTATER OG UTREDNINGER	19
NETTARTIKLER	20
DELTAKERLISTE FRA INNSPILLSMØTENE	20
INVITERTE AKTØRER	20
SKRIFTLIGE INNSPILL	20

Innledning

Generelt om medier

Mediene er viktige arenaer for den offentlige samtale, de bidrar til å sette dagsorden og er med på å forme vår oppfatning av samfunnet. De er også viktige for språkrøkt og språkutvikling. Mediene er viktige bindeledd mellom individ og samfunn, og har en sentral samfunnsrolle i demokratiet. Mediemangfold er en forutsetning for ytringsfrihet og et velfungerende demokrati. Det skjer store og raske endringer innen mediebransjen som påvirker vår mediehverdag, og en stadig større del av befolkningen konsumerer nyheter og aktualiteter på digitale plattformer. Det er ikke lenger bare profesjonelle journalister eller redaksjoner som lager mediestoff og som bestemmer hvem som får delta i den offentlige debatten. Internett og fremveksten av sosiale medier gir vanlige mennesker anledning til å selv produsere og publisere innhold, som det også er et stort omfang av. Mediebrukeren er med dette også blitt mer bevisst på hva slags medieinnhold de vil motta, når og fra hvilke avsendere.

Utviklingen av sosiale medier har åpnet opp å spre feilinformasjon og propaganda, såkalt Fake News. Trenden kan undergrave troverdighetene til tradisjonelle medier, og påkaller kildekritikk hos mediebrukerne.

Mediehverdagen i dag består av en miks av tradisjonelle og nye medier¹.

Samiske medier

Samiske medier spiller en viktig rolle når det gjelder bevaring og utvikling av samisk språk og kultur². Samiske medier har også en svært sentral rolle i å bygge et samisk fellesskap, og kan fungere samlende for det samiske samfunnet.

Hovedoppgaven for samiske medier er å belyse viktige saker for det samiske samfunnet, være en arena for nyheter, informasjon og meningsutveksling, produsere og formidle underholdning, samt å være en arena for utvikling av språk, identitet og kultur, på samiske språk og på norsk. Samisk samfunnsutvikling er samtidig avhengig av at majoritetssamfunnet har kunnskap og innsikt i samisk språk, kultur, næringer og samfunnsliv. Samiske medier har derfor også mulighet til å synliggjøre samisk kultur og samfunn, samt formidle nyheter og reportasjer fra en samisk virkelighet og fra et samisk perspektiv, til

¹ [NOU 2017:7 Det norske mediemangfoldet – En styrket mediepolitikk for borgerne](#)

² [NOU 2016:18 Hjertespråket. Forslag til lovverk, tiltak og ordninger for samiske språk](#)

majoritetssamfunnet. Det er viktige bidrag til økt kunnskap om det samiske til den norske befolkningen, som kan være med på å motvirke stigmatisering og hatske ytringer, samt å fremme gjensidig respekt og forståelse i samfunnet.

En annen dimensjon er at de samiske mediene også er en del av et større norsk mediemangfold, i tillegg til at de inngår i både en allsamisk mediehverdag og som del av en internasjonal urfolksmediekontekst. Et godt samisk mediemangfold bør derfor blant annet innebære en språklig, geografisk og sjangermessig bredde, samtidig som det legges til rette for at ulike meninger og stemmer i det samiske samfunnet kommer til orde i et offentlig ordskifte.

Sametingsrådets initiativ

Sametingsrådet understreker i sin tiltredelseserklæring for perioden 2017-2021, *Muohhtačalmmit*, viktigheten av at mediene gjenspeiler mangfoldet i den samiske kulturen og de ulike samiske språkene.

Sametingsrådet ønsker å igangsette arbeidet med å utforme en helhetlig samisk mediepolitikk. Temaet har ikke vært gjenstand for en helhetlig drøfting i Sametinget i nyere tid. Sametingsrådet ser behov for at Sametinget diskuterer og vedtar politikk som gir signaler om viktige kjerneverdier i samisk media og hvilken rolle Sametinget skal ha i utviklingen av samiske medier. Det er viktig å sikre et mangfoldig medietilbud til den samiske befolkningen, som gir gode kår for samisk samfunnsdebatt og rom for samisk deltakelse i demokratiet. Sametingsrådet ønsker å bedre tilgangen til ulike samiske medietilbud, især digitale løsninger for samiske barn og unge.

Sametingets rolle innen samiske medier

Sametinget skal respektere medienes uavhengige rolle og samfunnsoppdrag. Sametinget skal holde en armlengdes avstand til medienes redaksjonelle vurderinger og ikke søke å påvirke eller legge føringer for journalistiske vurderinger gjennom sin politikk. Sametinget skal være en aktør som bidrar til å legge til rette for at medienes samfunnsoppdrag kan utføres på en tilfredsstillende måte.

Sametinget har per idag, ingen direkte innflytelse over mediestøtten eller de sentrale føringene som gis til allmennkringkastingen eller mediestøtten som gis til samiske aviser. Sametinget gir jevnlig innspill til stortingsmeldinger på mediefeltet, NRK-plakaten og andre høringsdokumenter. Sametinget har også arrangert medieseminar og deltatt på Mediemangfoldsutvalgets innspillsmøter.

Sametinget har en egen direkte tilskuddsordning for samiske medier i sitt budsjett, og har i 2018 satt av totalt 4,3 millioner kroner til et knippe samiske medier. Sametinget bevilger også midler til prosjekter som kan tenkes å falle inn under mediekategorien, gjennom søkerbaserte tilskuddsordninger. Sametingets nåværende mål for tilskuddsordningen for samiske medier er å støtte opp under samiske medier som skaper samfunnsdebatt³.

Sametinget oppnevner i tillegg medlemmer til Samisk programråd som vurderer det samiske programtilbudet i NRK Sápmi.

Avgrensninger og sentrale definisjoner i redegjørelsen

Begrepet *samiske medier* brukes i denne redegjørelsen om medier som formidler på samisk språk og/eller om medier som primært formidler samiske samfunnsforhold på enten norsk eller samisk, og/eller som har hele eller deler av det allmenne samiske publikummet som sin definerte målgruppe for sitt innhold. Begrepet *samiske medier* brukes i denne redegjørelsen om redaksjonelt styrte medier, som driver fri og uavhengig journalistikk med et tydelig formulert samisk samfunnsoppdrag og som opererer etter de redaksjonelle, etiske prinsippene nedfelt i redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten⁴.

I definisjonen av samisk journalistikk, kan det være hensiktsmessig å se til akademisk argumentasjon vedrørende teori om urfolksmetodologi- og forskning. Der trekkes ofte *urfolksperspektivet* frem som viktig, både i valg, utforming og presentasjon av saker. Definisjonsmakt og retten til å eie og fortelle sine egne historier, står også sentralt⁵.

Redegjørelsen gir en oversikt over det samiske medietilbudet på norsk side av Sápmi, og peker på noen sentrale utfordringer og skissere opp mulige strategier. Redegjørelsen er ikke uttømmende, og debatten i Sametingets plenum vil være retningsgivende for Sametingsrådets videre arbeid med konkretiseringen av en samisk mediapolitikk. Det er planlagt en melding om samiske medier i løpet av 2019, hvor det vil være naturlig å utdype diskusjonen om samisk medietilbud i et nordisk, allsamisk perspektiv.

Relevante rammevilkår og konvensjoner

Prinsipper og rettigheter som omhandler samisk språkbruk og sikring av mediemangfold for samisk befolkning, er nedfelt i en rekke utredninger, styrings- og rettslige dokumenter, som

³ Sametingets budsjett 2018

⁴ [Vær Varsom-plakaten](#), Pressens Faglige Utvalg

⁵ Les mer om *indigenous methodology* hos blant annet følgende forfattere: Bagele Chilisa (2012), Linda T. Smith (2012), Rauna Kuokkanen (2000)

for eksempel NOU 2016: 18 Hjertespråket / Váibmogiella⁶, regjeringens handlingsplan for samiske språk 2009-2016, Grunnloven⁷, lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven), folkerettslige grunndokumenter⁸ og andre konvensjoner⁹.

Prosess

Sentrale aktører i mediebransjen ble invitert til å gi innspill til redegjørelsen, enten skriftlig eller ved deltakelse på innspillsmøtet. Møteinvitasjonen ble også publisert på Sametingets nettside og henvendte seg dermed til et enda bredere publikum, slik at flere relevante aktører kunne melde sin interesse i arbeidet.

Det ble arrangert to møter der presidenten og sametingsrådet med administrasjon deltok. Det første møtet ble holdt på Sametinget i Karasjok 8.10.18 og det andre møtet ble holdt i Kautokeino, 12.10.18, sistnevnte for aktører som av ulike årsaker ikke kunne delta på møtet i Karasjok.

Det kom mange gode innspill under møtene, som beskriver noen av utfordringene som samiske medier står overfor i dag, og innspillene utgjør en stor del av grunnlaget som denne redegjørelsen bygger på. Aktørene uttrykket glede og forventninger om at Sametinget ønsker å styrke sin mediepolitikk, og mente at Sametinget på lik linje med Stortinget, bør ha en klar mediepolitikk om det helhetlige samiske medietilbudet og nasjonale mediestrategier og mål. Flere påpekte imidlertid at direkte eierskap eller indirekte forsøk på styring av redaksjonelle beslutninger fra et politisk organ som Sametinget gjennom eierskap eller styrerepresentasjon er uforenelig med en fri og uavhengig presse. Dette er for øvrig i tråd med anbefalingene fra UiO-rapporten «Samiske medier: bruk, innhold og rammevilkår» fra 2000, som skriver at politisk inngripen i massemedienes redaksjonelle linje ikke er forsvarlig i et demokrati, og at samiske mediepolitiske tiltak i de fleste tilfeller bør avgrenses til stimulerings- og støttetiltak i tillegg til konkurranseregulerende tiltak¹⁰.

Noen av hovedbudskapene som flere av aktørene trakk frem under innspillsmøtene var utfordringen med svakt kunnskapsgrunnlag og manglende statistikk, forskning og

⁶ [NOU 2016:18 Hjertespråket. Forslag til lovverk, tiltak og ordninger for samiske språk](#)

⁷ [Kongeriket Noregs grunnlov](#), 1814

⁸ [FNs erklæring om urfolks rettigheter](#), 2007

⁹ [ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater](#), ratifisert av Norge i 1990.

¹⁰ [Samiske medier: bruk, innhold og rammevilkår](#), 2000, s. 136

medieundersøkelser om den samiske mediebrukeren. Et annet sentralt tema var samisk språk og Sametingets innflytelse over nasjonale mediestøtteordninger.

Det har ikke kommet inn noen innspill fra aktører som ikke har deltatt på møtene¹¹. Det har kommet inn skriftlige innspill fra NRK Sápmi, det sørsamiske kirkebladet Daerpies Dierie og forlaget Iđut, som ligger vedlagt redegjørelsen.

Status og oversikt over det samiske medietilbudet

Allmennkringkastingen

Allmennkringkasting er et av flere statlige virkemidler for å fremme mangfold og ytringsfrihet i samfunnet og NRK-plakaten inneholder Stortingets overordnede krav og rammer for NRK. Plakaten er det politiske instrumentet for definering av samfunnsoppdraget for allmennkringkasting og NRKs virksomhet. Det samiske innholdskravet til NRK er omtalt i NRK-plakaten på følgende måte:

§ 16 NRK skal styrke det norske og de samiske språkene, og styrke norsk og samisk identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile det kulturelle mangfoldet i folket. NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkningen.

§ 22 NRK skal fremme barns rett til ytringsfrihet og informasjon, og skjerme barn mot skadelige former for innhold. NRK skal ha norskspråklige programmer for barn under 12 år, jevnlig norskspråklige programmer for unge, og jevnlig programmer for barn og unge på de samiske språkene.

NRK Sápmis hovedoppdrag er å lage innholdstilbud til den samiske befolkningen, men divisjonen skal også bidra til kunnskap og informasjon om det samiske samfunn til den øvrige befolkningen. NRK Sápmi tilbyr daglige sendinger på både radio og tv, og internetttilbud på både norsk og samisk. I tillegg produserer NRK Sápmi ulike produksjoner som dokumentarer, underholdning og sendinger under høytider o.l. Barne-tv tilbudet består av egenproduksjoner og dubbet innkjøpt materiale. Medietilsynet har i allmennkringkastingsrapporten for 2016 og 2017 påpekt at NRK bryter kravet om å sende jevnlig programmer for unge på samisk¹².

¹¹ For fullstendig møteoversikt, se deltakerliste under kildehenvisninger.

¹² [Allmennkringkastingsrapporten 2017](#), Medietilsynet, s. 27

Samiske avistilbud over statsbudsjettet

De to samiske avisene Sárgat og Ávvir mottar tilskudd for samiske aviser gjennom statsbudsjettet. I tillegg mottar også lokalavisene Nord-Salten og Snásningen tilskudd for å produsere samiskspråklige sider på henholdsvis lule- og sørsamisk. Den samiske mediestøtten er basert på et grunntilskudd som de to samiske avisene Ávvir og Sárgat deler likt. I tillegg får avisene et variabelt tilskudd basert på antall publiserte samiskspråklige sider.

Tilskuddet til de samiske avisene og samiskspråklige sidene er en parallell til mediestøtten til de norske avisene, som er et sentralt virkemiddel for å opprettholde et norsk mediemangfold. Formålet bak tilskuddet til de samiske avisene er å legge til rette for demokratisk debatt, meningsdanning og språkutvikling i det samiske samfunnet.

Medier med støtte fra Sametinget

I Sametingets budsjett for 2018 er følgende mål knyttet til medier: «*For Sametinget er det viktig at samisk språk, kunst og kultur er tilgjengelig på ulike medier, på ulike plattformer og at det produseres og formidles med høy kvalitet*». Sametinget har i 2018 satt av totalt 4,3 millioner kroner til en knippe medier som publiserer på både nord-, lule- og sørsamisk, som dekker et relativt vidt spekter av publikasjoner, sjangre og målgrupper.

	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Avvik 2018 - 2017	Avvik i %
17001 Nuorttanaste	1 153	1 129	24	2,1 %
17002 Ungdomsblad Š	1 581	1 548	33	2,1 %
17003 Sámis	374	366	8	2,2 %
17004 Daerpies Dierie/sørsamisk kirkeblad	241	236	5	2,1 %
17005 Bárjás	127	124	3	2,4 %
17008 NuorajTV	557	350	207	59,1 %
17007 GLR	327	320	7	2,2 %
Sum	4 360	4 073	287	7,0 %

Andre samiske medier

iSÁMi.Press AS er en fri og uavhengig samisk mediebedrift som startet Sámi Ođasmagasiidna i 2017. Avisa utgis ukentlig og har ca 750 abonnenter. Avisa utgir aktualitesstoff og reportasjer på nord- og sørsamisk. Nettutgaven publiserer i tillegg til nord- og sørsamisk også på norsk. Avisen finansieres med midler fra det privat næringslivet, annonse- og abonnementsinntekter, og prosjektmidler fra Trøndelag Fylkeskommune, Nordland Fylkeskommune og Sametinget.

I tillegg finnes det nærradioer som tilbyr samisk innhold, eksempelvis Salangen Nyheter.

Generelt om allsamisk medietilbud

Samer i Norge har også tilgang til samiske medier i Sverige og Finland, som inngår i et helhetlig samisk medietilbud på tvers av landegrensene. Både YLE, SVT og SR produserer

og publiserer et eget samisk programtilbud, men redaksjonene har betydelig lavere budsjetter sammenlignet med NRK. NRK, YLE, SVT og SR har samsendinger på radio og TV som produseres og sendes i de tre nordiske landene. Det er også utveksling av enkeltproduksjoner og innhold publisert på nett. Det finnes ingen egne samiske dagsaviser i Sverige og Finland, eller en egen mediestøtteordning for samiske aviser. Den finske regionavisa Lapin Kansa tilbyr imidlertid nyheter på samisk. Det finnes flere tidsskrifter og nettsider for samer i Sverige og Finland. For øvrig finnes det per i dag ingen egne samiske medier i Russland.

Digitale medietilbud

Det finnes et økende antall digitale medietilbud innen den nye samiske mediehverdagen, som benytter seg av digitale løsninger og plattformer. Et eksempel på et slikt medietilbud er podcast, som er en lyd- eller videofil som blir sendt på internett. De samiske podcastene er enten private eller initiert og/eller kjøpt inn av tradisjonelle mediehus, og har en ujevn publiseringsfrekvens. Det finnes også ikke-samiske podcaster som tar for seg samiske temaer. Det er vanskelig å gi en uttømmende liste over slike tilbud, da endringer skjer raskt på denne fronten.

Sosiale medier

Sosiale medier representerer en ny kategori i dagens medievirkelighet og som ikke faller inn under begrepet *tradisjonelle medier*. Sosiale medier omfatter mediekanaler og plattformer som ved bruk av internett tilrettelegger for interaktivitet og deltakelse i sosiale nettverk¹³. Innholdet i sosiale medier er styrt av brukerne, og dets natur er preget av raske teknologiske endringer, og de eies ofte av globale aktører¹⁴. Sosiale medier er en svært viktig distribusjonskanal for de fleste tradisjonelle medier i dag, og i mange tilfeller også en sterk utfordrer til etablerte medier. Spesielt barn og unge er aktive brukere av ny teknologi og digitale arenaer, som også påvirker deres språkbruk. I sametingsmelding *om samisk språk* (2012) heter det: «Gode sosiale nettsteder hvor kommunikasjonen kan foregå på samisk kan være viktige språk arenaer spesielt for barn og unge som bor på steder hvor det ellers er få arenaer for samisk språk [...]»¹⁵.

¹³ Aalen, 2013

¹⁴ [Sosiale medier](#), Store norske leksikon, 2018

¹⁵ Sametingsmelding om samisk språk, 2012, s. 27

Utfordringer

Påfølgende kapittel bygger i stor grad på innspillene fra bransjen.

Språk

I sametingsmeldingen om samisk språk fra 2012 pekes det på at media påvirker språket og at samisk media har et stort ansvar for både synliggjøring, god språkbruk, og for at det gis tilbud som er med på å fremme og styrke språkbruken. Hele det samiske samfunnet må ta ansvar for å sikre, bevare og utvikle de samiske språkene. Det er grunnleggende enighet i bransjen om at samiske medier også er en svært viktig språkarena og bør ha innhold på de ulike samiske språkene. Det pekes også på at det er varierende språkkunnskaper i Sápmi og at det er viktig at språkbrukere får medieinnhold tilpasset sine språkferdigheter. Sametinget bør derfor støtte opp om samiskspråklige medier, samtidig som man også sørger for at norskspråklige samiske medier kan eksistere. I områder hvor det samiske språket ikke står så sterkt, kan samiske medier også fungere som en viktig arena for språkrevitalisering, der samiske tekster både har en kulturell funksjon og samtidig bidrar til lesetrening, inspirasjon og motivasjon for å bruke samisk språk. Det er imidlertid behov for faglige undersøkelser om hvilke strategier som er best i en mediekontekst med tanke på revitalisering av språk.

En annen stor utfordring i spesielt sørsamisk- og lulesamisk språkområde, er at det er begrenset tilgang på samiskspråklige, fagutdannende journalister/skribenter. Flere av mediene som publiserer innhold på lule- og sørsamisk, har erfart at det kan være krevende å finne journalister og bidragsytere som behersker språkene. Mange er avhengig av å kjøpe oversettertjenester for å kunne tilby innhold på disse språkene. Her pekes det på to ulike tiltak, der det ene handler om et lengre utdanningsløp, mens det andre tiltaket dreier seg om kursing og lignende over en kortere periode. Bransjen etterlyser initiativ fra Sametinget og samiske utdanningsinstitusjoner, gjerne i samarbeid, som tar sikte på å utdanne flere samiskspråklige journalister i alle de samiske språkene, og/eller sørge for faglig påfyll i form av kortere workshops, egne fagdager om og for samisk media og andre lignende journalistiske kurs. Disse kan rette seg mot samiskspråklige som er potensielle skribenter, men som mangler fagkunnskap.

Sametinget kan også ved hjelp av direktetilskuddsordninger og andre støtteordninger motivere til økt språkbevissthet og språkbruk innen samisk media. Det er viktig og nødvendig å støtte samisk språklige medier, siden markedet for samiskspråklige lyttere og lesere alltid vil være mindre enn for norskspråklige medier.

Styrking av samisk innhold i NRK

NRK Sápmi opplyser selv at deres virksomhet skal bidra til at hele den samiske befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i det samiske samfunnet, og at NRK Sápmi skal være en fellesarena for alle samer, uavhengig av om de forstår og/eller snakker samisk¹⁶. NRK Sápmi sitt mål er å styrke de samiske språkene, kultur og identitet.

Etter Sametingets syn er en av utfordringene med det samiske innholdskravet i NRK-plakaten, at målene er generelle og overordnede, noe som gjør det vanskelig å evaluere måloppnåelse, og de er ikke forpliktende i like stor grad som øvrige innholdskrav. NRK-plakaten tar utgangspunkt i en norsk medievirkelighet og bærer preg av et distansert forhold til den samiske hverdag og samfunn. Sametinget har i høringsuttalelser tidligere påpekt at det er viktig at NRK forpliktes til å gi et fullverdig samisk allmennkringkastingstilbud på lik linje med det norske. Det er viktig at det samiske innholdet styrkes på samiske premisser og med samisk forankring, der de samiske språkene, samiske verdier og samisk samfunnsliv har en selvsagt og nødvendig plass. Sametinget har i tillegg også påpekt at det samiske innholdet *må* konkretiseres med bestemmelser i NRKs vedtekter. Sametinget bør søke om å få gjennomslag om spesifikke krav til det samiske innholdet i NRK-plakaten, tilsvarende kravene til det norske innholdet, samt krav om kvalitetssikring.

Sametingets rolle

Sametinget har hatt en relativ tilbaketrukket rolle når det gjelder samiske medier. Sametinget gir årlig faste bevilgninger til en rekke samiske medier, og har få spesifikke krav om sjanger/bredde og produksjon. Et fåtall av mediene som mottar direkte tilskudd fra Sametinget, er tilgjengelige digitalt. Det kan være hensiktsmessig å diskutere om disse oppfyller målet til Sametinget, herunder vurdere krav om innhold, sjanger, produksjon og formidling og utgivelser. Diskusjonen kan også dreie seg om det er andre medier som bør få innpass i Sametingets direkte støtteordning.

Nasjonal mediestøtte

Sametinget har ingen direkte innflytelse over den nasjonale mediestøtten, mediestøtten til de samiske avisene eller de overordnede rammene og sentrale føringene som gis til allmennkringkastingen. Sametinget kan på ny diskutere om man bør søke innflytelse på dette området. Tilskuddsordningen for samiske aviser ble i 2009 utredet av Medietilsynet, der tilsynet blant annet foreslo at tilskuddet til produksjon av avissider på lule- eller sørsamisk i

¹⁶ Skriflig innspill til mediepolitisk redegjørelse, NRK Sápmi, 2018

norske lokalaviser, skulle tas ut av mediestøtteordningen og overføres til Sametinget¹⁷. Forslaget fikk bred støtte i den påfølgende høringen, men Sametinget uttalte senere at dette ikke var ønskelig, etter innspill fra de samiske avisene, jf. også Sametingets årsmelding for 2010, *kapittel 4.15 Medietilbud*. I den forbindelse understreket Sametinget at det fortsatt må skje en styrking og utvikling av medietilbudet på lule- og sørsamisk.

Flere aktører i den samiske mediebransjen mente for øvrig at den nasjonale mediestøtten til samiske medier bør økes slik at det kan bygges opp sterkere samiske redaksjoner, og at Sametinget kan være en sterkere pådriver for dette.

Nasjonale medier

Allmennheten i Norge lider generelt av stor kunnskapsmangel om det samiske. Flere av aktørene poengterte at det er problematisk at norsk riksmidia, lokalaviser og kommersielle aktører på radio og TV generelt formidler svært lite om samiske forhold, noe som allerede ble påpekt i en medieundersøkelse fra 2000 der funnene viste at mediedekningen om samiske saker utenfor Finnmark stort sett er marginal¹⁸. Dersom kun samiske medier formidler om samiske forhold, blir norsk opinion og storsamfunn i et kunnskapsvakuum. Sametinget bør derfor også være en pådriver for å bevisstgjøre norske medier slik at de tar et ansvar med å tilby og presentere programinnhold om samiske forhold som ikke bidrar til hatefulle ytringer i tilhørende kommentarfelt.

For å sikre sjangermessig bredde, inneholdt den tidligere avtalen for kommersielle allmennkringkastere krav om samisk innhold og språk. Etter overgang fra FM til DAB, falt allmennkringkastingskravene bort og i dag er det ingen innholdskrav for de kommersielle radiokanalene. I september 2018 ble TV2 tildelt avtale om levering av kommersielle allmennkringkastingstjenester på TV. Samisk innhold eller språk er ikke blant forpliktelsene i den nye TV2-avtalen med staten¹⁹, slik det var i perioden 2003-2009. Sametinget kan arbeide politisk for at regjeringen i sine avtaler om kommersielle allmennkringkastingstjenester gjeninnfører krav om samisk innhold.

Et fullverdig mangfold innen samisk media

En stor utfordring i det samiske medielandskapet er at man ikke har et fullverdig mangfold i medietilbudet, for eksempel når det gjelder innhold, språk og sjanger. Sametinget bør derfor

¹⁷ [Handlingsplan for samiske språk – status 2011 – 2013](#), s. 24

¹⁸ [Samiske medier: bruk, innhold og rammevilkår](#), 2000

¹⁹ «[Staten og TV2 skriver under avtale for kommersiell allmennkringkasting](#)», Kulturdepartementet

fortsatt arbeide for å nå mål om en mangfoldig mediehverdag i Sápmi, og uttrykke klare forventninger til samiske medier. Følgende tema og tiltak ble diskutert under innspillsmøtene:

Opprettelse av allsamisk mediestøtte

Sametinget kan bli en sterkere aktør når det gjelder samisk medieutvikling og bidra til at det etableres flere uavhengige medier, digitaliseringsprosjekter, innovasjon, journalistiske prosjekter som benytter ny teknologi og sosiale medier som plattformer og graveprosjekter i Sápmi. En slik satsing er i tråd med Sametingets mål om å støtte opp under samfunnsengasjerende medier. Mediemangfoldsutvalget har anbefalt å opprette en innovasjonsrettet tilskuddsordning etter modell fra Sverige²⁰, som er teknologinøytral og åpen for alle medier uansett distribusjonsform og forretningsmodell der støtte tildeles etter søknad. En lignende ordning som er allsamisk og finansiert over statsbudsjettene til de nordiske landene kan man adoptere til en samisk mediehverdag.

Selvstending samisk mediehus

Noen aktører har lansert ideen om å løsrive de samiske enhetene fra de nasjonale nordiske allmennkringkastingsselskapene og etablere et fellessamisk medieselskap, med tanke på å styrke samisk media og samisk selvbestemmelse innen media. Sámi Journalistaid Searvi (SJS) mener at dagens mediesituasjon ikke oppfyller urfolks selvbestemmelsesrett forankret i FNs urfolksdeklarasjon og oppfordrer Sametinget til å igangsette et arbeid med å løsrive de samiske enhetene fra de nordiske nasjonale allmennkringkastingene, for så å etablere et fellessamisk medieselskap som samer selv bestemmer over og som er uavhengig²¹. En av utfordringene med et allsamisk mediehus vil være å definere eier- og oppdragsgiver, og etter hvilken modell en slik allmennkringkaster eller mediehus skal organiseres og finansieres. Sametinget som politisk institusjon må opprettholde en nødvendig distanse og det er vanskelig å se for seg at Sametinget kan ha eierinteresser i en slik bedrift.

Felles nordisk samisk kringkaster

NRK Sápmi peker på viktigheten av å fortsatt ansvarliggjøre en statlig allmennkringkaster om fortsatt styrking av samiske språk, kultur og identitet, og at dette ikke defineres til en samisk redaksjon utenfor NRK. De ser behov for å utvikle et nordisk overordnet ansvar eller struktur for det samiske publikummet som helhet, med felles mål og strategier. I dag produserer YLE, SVT, SR og NRK samisk innhold uavhengig av hverandre og i stor grad innenfor egne mindre fagmiljøer. NRK har fremmet overfor kulturdepartementet, Sametinget og Nordisk råd

²⁰ [NOU 2017:7 Det norske mediemangfoldet – En styrket mediapolitikk for borgerne](#), s. 169

²¹ Årsmøteuttalelse, Sámi Journalistaid Searvi, 2018

at de nordiske allmennkringkasterne i sterkere grad bør ta et felles ansvar for det samiske publikummet, og påpeker at det vil bidra til økt kvalitet og tilgjengelighet. En slik løsning forutsetter robuste, forutsigbare rammebetingelser for de samiske redaksjonene hos de nordiske allmennkringkasterne.

Dette er også utdypet i en rapport fra Nordisk Ministerråd om styrket samarbeid mellom de nordiske landene²². Rapporten påpeker at de nordiske landene har et særlig ansvar for å bidra til at det samiske folk kan opprettholde sin samiske identitet. Rapporten foreslår at kringkasterne i de nordiske landene utreder en felles nordisk samisk kringkaster. Et styrket samarbeid mellom samiske medier ble for øvrig også trukket frem som viktig under det samiske mediemangfoldsseminaret i 2016 i regi av Sametinget.

Samisk medietilsyn

Det ble også diskutert om man bør jobbe for å etablere et samisk medietilsyn, som har nødvendig kunnskap om samiske forhold og media. Medietilsynet fører blant annet tilsyn med allmennkringkastingsforpliktelsene, innhenter kunnskap om barn og unge sin mediebruk og behandler og utbetaler pressestøtte til aviser, samt driftsstøtte til lokalradio og TV²³. Blant deltakerne var det delte meninger om det er hensiktsmessig å etablere et samisk medietilsyn med tanke på kostnader og andre ressurser, samt nærhet og distanse mellom forvalter og bransje. Mange av aktørene mente at det er en interessant idé og at det er viktig at et medietilsyn har inngående kunnskap om samisk media og utfordringene på dette feltet. Det er nødvendig å drøfte hvilken organisasjonsmodell et eventuelt samisk medietilsyn bør bygges etter.

Rekruttering og forskning

Forskning og satsing på høyere utdanning er viktig for bevaring, styrking og utvikling av det samiske samfunnet. Det er også viktig å legge til rette for å innhold om samiske forhold og på de samiske språkene i eksisterende og fremtidige profesjonsutdanninger, som eksempelvis utdanninger innen journalistikk og medievitenskap. Behovet for personer med samisk språk- og kulturkompetanse er stort både innen samiske og norske medier. Mediene påvirker både det samiske og det norske samfunnet. Det er derfor behov for forskning som blant annet gir kunnskap om ulike mediers betydning for samisk samfunnsutvikling, og mediers betydning for status for samisk språk og kultur i forhold til majoritetsspråk og kultur. Også internasjonalisering av mediebruk og endring av medievaner i den samiske

²² [Norden – nye muligheter. Forslag til økt mobilitet og integrasjon mellom de nordiske landene](#), 2018.

²³ [Medietilsynet](#)

befolkningen er interessante tema for medieforskning. UiT Norges Arktiske Universitet arbeider nå med å gjennomgå forskning om urfolksjournalistikk, og skal også videre samarbeide med Sámi Allaskuvla og Universitetet i Oslo. Dette vil også være interessant for Sametinget i arbeidet videre med en melding om samisk media.

Samisk Journalistutdanning har vært viktig for å rekruttere samiske journalister, og har bidratt til å bygge opp et fagmiljø. Det er behov for å utdanne og rekruttere flere samiskspråklige inn til mediebransjen. Sametinget bør være en aktør som kan bidra i dette arbeidet i samarbeid med relevante aktører innen høyere utdanning. Sametinget kan bidra med kompetansehevende tiltak i samarbeid med bransjen, der man kan arrangere fagdager, workshops og lignende.

Svakt kunnskapsgrunnlag

Det er lite tilgjengelig statistikk om den samiske mediebrukeren²⁴, og kunnskapsgrunnlaget om brukeradferd når det gjelder ny teknologi, er også svært lite. Det finnes lite tilgjengelig statistikk og nyere forskning om samisk media eller generelt om samiske saker i nasjonale medier. Den siste medieundersøkelsen om samisk media og brukere, ble utgitt i rapportform i år 2000. Undersøkelsen «Samiske medier: bruk, innhold og rammevilkår»²⁵ ble gjennomført av Institutt for medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo. Mediebildet har fra da endret seg radikalt. Rapporten har heller ikke fokusert på internettbaserte medier og mobil, som er svært sentrale plattformer i dag. Det er behov for en oppdatert og grundig forståelse av endringene i medietilbud. Det bør også legges til rette for at det utarbeides statistikk om den samiske mediebrukeren og samiske medievaner på lik linje med norske mediebrukere. Sametinget bør initiere til en løpende kartlegging av mediebruk- og vaner blant det samiske publikummet over tid. Sametinget bør diskutere på hvilke måter dette kan utarbeides, og involvere aktører som Statistisk sentralbyrå, Norsk Gallup Institutt og andre relevante institutter ved universiteter og høyskoler i et slikt arbeid.

Sametinget bør være en pådriver for at nasjonale forskningsprosjekter også inkluderer det samiske samfunnet, for eksempel ved å gå i dialog med Forskningsrådet, som årlig deler ut forskningsmidler innenfor spesifikke kategorier med spesifikke mål.

Felles plattform for samisk samfunnsdebatt

Det finnes få arenaer for den samiske samfunnsdebatten der det samiske samfunnet kollektivt kan diskutere aktuelle saker. Den samiske samfunnsdebatten er fragmentert og

²⁴ [Sámi Logut mitalit 9](#), *Samiske medier for barn og unge*, kapittel 6

²⁵ [Samiske medier: bruk, innhold og rammevilkår](#), 2000

foregår i dag på mange ulike plattformer. Utfordringen med å diskutere samiske saker i nasjonale eller regionale debattsider og medier er for øvrig at debatten ofte sporer av og den opprinnelige debatten opphører. Ordsiftet er ofte preget av fordommer og harde fronter. Flere vegrer seg til dels for å delta i den offentlige debatten, særlig på sosiale medier og debatt på nett. Det samiske samfunnet har behov for arenaer hvor man på egne premisser kan debattere viktige og aktuelle saker som angår Sápmi, for å bidra til et mer åpent samfunn. Det er viktig at slike arenaer oppleves som trygge, åpne og inkluderende for hele det samiske samfunnet, der ulike meninger og stemmer i det samiske samfunnet kommer til orde, ivarettatt av redaktører og debattansvarlige. Ny teknologi åpner opp muligheten for en felles digital plattform for samiske medier og/eller medier som publiserer saker om samiske forhold.

Utvikling av medietilbud til samisk ungdom

Et medietilbud tilpasset unge samers medievaner og preferanser bør utvikles og sikres. Det bør ikke tas for gitt at samisk ungdom endrer sine medievaner og returnerer til de tradisjonelle mediene i voksen alder. Det er viktig at unge mediebrukere får et forhold til samiske medier. I et videre arbeid med utvikling av medietilbud til samisk ungdom vil det være naturlig å inkludere aktører som Sametingets Ungdomspolitiske Utvalg (SUPU), ulike samiske ungdomsorganisasjoner og ungdomsråd, samt ungdomsråd i de ulike fylkene. Medier som retter seg spesielt mot samisk ungdom bør også inviteres med i et slikt arbeid. SUPU har også vært engasjert i lignende tematikk og har blant annet i samråd med Ungdommenenes Fylkesråd i Nordland og Troms tidligere i år, fremmet ønske om en egen samisk informasjonskanal for ungdom på nett. Et slikt tiltak er for øvrig i tråd med de foreslåtte tiltakene i regjeringens handlingsplan for samiske språk 2009-2016²⁶.

Sametinget kan i tildelingen av direktetilskudd til samiske medier som henvender seg til samiske unge, også stille krav om digitale løsninger og plattformer. Sametinget kan også med andre søkerbaserte tilskudd forsøke å motivere til innovasjon, for eksempel til utvikling av applikasjoner for mobil og nettbrett, tilpasset en ung målgruppe. Sametinget registrerer forøvrig at et kvalitativt godt samiskspråklig tilbud til unge på alle samiske språk er mangelfullt. Både teksting og/eller dubbing til samisk av populære barne- og ungdomsprogram på NRK, som supplement til egenproduksjoner forankret i samiske verdier og samfunn, er et virkemiddel av unik verdi for samiske barns språk- og identitetsutvikling. NRK Sápmi erkjenner at de, i likhet med mange av dagens medier, ikke i tilstrekkelig grad lykkes med å nå den unge voksne målgruppen med relevant tilbud og innhold, og at de har

²⁶ [Regjeringens handlingsplan for samiske språk 2009-2016](#), s. 23-24

utfordringer med å etablere seg som en foretrukken kanal blant de yngre målgruppene. Dette er et forhold som også Medietilsynet har pekt på i både 2018 og 2017.

Film og serier for barn og unge

Behovet for samiske filmer og serier rettet mot barn og unge over hele Sápmi er stort, og tilbudet av samiske filmer er lite i forhold til etterspørsel og samfunnsbehov. Det er viktig at barn og unge har tilgang til samiske filmer og serier på samisk. Gjennom samiske filmer og serier vil barn og unge lære språkene, fremme språkene og det vil også bidra til språkvalg for lek og samspill. Samiske filmer og serier for barn og unge er viktige og nødvendige, fordi samiske filmer, i motsetning til dubbing og teksting av filmer, har et samisk innhold og et samisk perspektiv. Samisk filmkultur tar opp, bearbeider og videreutvikler mange av de utfordringer samisk kultur og identitet står i når det gjelder fortid, nåtid og fremtid. Samisk film er dynamisk og levende filmkultur med varierte, nyskapende og dagsaktuelle fremstillinger av samisk kultur og identitet. Samiske filmer og serier for barn og unge bidrar også til å spre kunnskap og informasjon om samisk språk, kultur og samfunnsliv til storsamfunnet. Utfordringen er at produksjonstilskuddet for samiske serier og samiske filmer ikke står i samsvar med produksjonskostnadene.

Raske endringer i mediefeltet

Forskning viser at internett og mobil har fått en stadig viktigere betydning for nyhetsbrukere. Inngangen til nyheter skjer også i høyere grad via sosiale medier – blant yngre mediebrukere har Facebook passert tv som viktigste medium for å holde seg oppdatert på nyheter og anses videre som langt viktigere enn radio og papiraviser²⁷. Bruken av lineære medieprodukter (papiraviser, tradisjonell radio og TV) har falt dramatisk over mange år, mens mobil nettbruk øker. Ifølge NRK Analyse er 9 av 10 på nett daglig, og 7 av 10 bruker mobilen på nett²⁸.

De samiske medieprodusentene henger generelt etter i den teknologiske utviklingen og bruker i liten grad mulighetene digitalisering gir. Det er svært stor variasjon i hvor tilgjengelig samisk mediestoff er på internett²⁹. En del av de større medieaktørene, som NRK Sápmi og Ávvir har en relativ stor satsing på digitale produkter, mens andre mindre aktører er lite tilgjengelige på nett, som for eksempel ungdomsmagasinet Š. De fleste av mediene som Sametinget gir støtte til har ikke utviklet et digitalt tilbud. De samiske mediene bør få

²⁷ NOU 2017: 7 Det norske mediemangfoldet. En styrket mediepolitikk for borgerne.

²⁸ [NRKs årsrapport 2017](#)

²⁹ Samiske tall forteller 9

muligheten til å utvikle seg digitalt for å bedre brukervennlighet og tilgjengelighet på nye plattformer, spesielt de mediene som retter seg mot et yngre publikum. Sametinget kan motivere til økt digitalisering og innovasjon ved å for eksempel opprette en egen støtteordning for medier som ønsker å gjennomføre prosjekter som handler om digitalisering og ny teknologi. Flere aktører fra mediebransjen uttrykket ønske om at Sametinget i samarbeid med ulike medier, språkmiljøer, teknologiske miljøer og utdannings/forskningsmiljøer bidrar til å sette fart på utviklingen av ny teknologi. Et av forslagene er å arrangere konferanser der relevante teknologiske miljøer og andre både i og utenfor det samiske samfunnet deltar. Sametinget kan også i denne sammenhengen invitere ulike medier, film og andre aktører til å diskutere mulige samarbeidsprosjekter der nyteknologi, innhold og strømmetjenester blir tematisert³⁰, samt medietilbud til samisk ungdom.

³⁰ Samiske tall forteller 11, kap. 6 *Samisk filmbølge baner vei*

Overordnede mål for Sametingets mediepolitikk

- Sametingets mediepolitikk bør ha som grunnleggende forutsetning å sikre rammebetingelsene for at samiske medier kan operere fritt og uavhengig, slik at de best mulig kan ivareta demokratiske prinsipper om informasjonsfrihet, ytringsfrihet og pressefrihet.
- Sametingets mediepolitikk bør bidra til en styrket bruk av samiske språk.
- Sametingets mediepolitikk skal være en pådriver for fremtidsrettede løsninger som tilgjengeliggjør samisk medieinnhold til hele den samiske befolkningen, på tvers av landegrenser.
- Sametinget bør med sin mediepolitikk motivere til samfunnsengasjerende journalistikk og legge til rette for arenaer for samisk samfunnsdebatt.

Innsatsområder og tiltak

Her følger forslag til tiltak i det videre arbeidet med samisk mediemangfold.

INNSATSOMRÅDE 1: Avsendermangfold

- Opprette et forpliktende samarbeid mellom de samiske avdelingene hos de nordiske allmennkringkasterne (NRK, YLE og SVT/SR).
- Utrede opprettelse av en selvstendig nordisk samisk allmennkringkaster.
- Styrke eksisterende samiske aviser gjennom utvidet mediestøtte.
- Opprette en egen mediapott over budsjettet som retter seg mot digitaliseringsprosjekter, innovasjon og bruk av nye medier, og/eller prosjekter som ønsker å utføre undersøkende journalistikk.
- Etablering av samisk medietilsyn i Norge, som overtar ansvaret med tildeling av mediestøtte til samiske medier og fører tilsyn om mediene oppfyller det samiske oppdraget. Det samiske medietilsynet kan også ha en rolle som et samisk PFU (Pressens Faglige Utvalg), eventuelt sikre samisk representasjon i eksisterende ordning

INNSATSOMRÅDE 2: Innholdsmangfold:

- Samisk allmennkringkastingsplakat med tydelige oppdrag opprettes, også for å kunne evaluere en språklig, geografisk og sjangermessig bredde. Kravene til det samiske innholdet i NRK-plakaten må skjerpes slik at de kan måles.
- Kommersielle allmennkringkastere forpliktes til å ha samisk programinnhold. Det samiske innholdet må være konkret og tydelig, slik at man kan evaluere innholdet på en god måte.

Motivasjonstiltak eller holdningskampanjer overfor øvrig presse for å sikre økt samisk innhold i deres dekning.

- Mediestøtten utvides slik at samiske medier kan bygge opp sterke redaksjoner med lokalkontorer som kan lage et godt og bredt innhold til sitt publikum.
- Skape fagarenaer for samiske medier interessert i digitalisering og innovasjon.
- Se nærmere på Sametingets direkte støtteordning til samiske medier og vurdere krav om innhold, sjanger, produksjon og formidling.
- Ta initiativ til økte bevilgninger til samiske filmer og serier for barn og unge.

INNSATSOMRÅDE 3: Bruksmangfold

- Iverksette tiltak som sørger for at samiske mediebrukere har tilgang til ulike medier.
- Jobbe for et likeverdig samisk mediemangfold, der samiske brukere over hele landet har like god tilgang til medier uavhengig av geografi og språk.
- Systematiske vurderinger av et samisk mediemangfold og samiske medievaner opprettes og oppfølges.
- Motivere til opprettelse og utvikling av digitale samiske mediealternativer til samiske barn og unge, på lik linje med nasjonale og internasjonale medietilbud.

INNSATSOMRÅDE 4: Rekruttering og kunnskap

- Søke samarbeid med Samisk høyskole og andre utdanningsinstitusjoner.
- Frembringe kunnskap/statistikk om samisk medieutvikling, mediebruk, mangfold, etc., som støtte og bakgrunn for ny samisk mediepolitikk.
- Rekruttering av samisk språk- og kulturkompetanse innenfor samiske og norske medier. Journalistisk opplæring til samiskspråklige, potensielle nye skribenter, spesielt i lule- og sørsamisk område.
- Initiere og motivere forskning som blant annet gir kunnskap om ulike mediers betydning for samisk samfunnsutvikling, samisk språk og kultur i forhold til majoritetsspråk og –kultur, endring av medievaner i den samiske befolkningen.
- Utvikling av produksjonsmiljøer som dekker ulike sjangre

Kunnskapsgrunnlag

Litteraturliste

Aalen, Ida (2013). *En kort bok om sosiale medier*, Fagbokforlaget, Bergen

Chilisa, Bagele (2012). *Indigenous Research Methodologies*, Sage Publications Inc, Los Angeles

Josefsen, Eva og Eli Skogerbø (2011). 'Den samiske offentligheten: mediedekningen av sametingsvalgkampen 2009', i Eva Josefsen og Jo Saglie (red), *Sametingvalg. Velgere, partier, medier*, Abstrakt forlag AS

Mecsei, Monica (2018). 'Samisk filmbølge baner vei', i *Samiske tall forteller 11. Kommentert statistikk 2018*. Sami Allaskuvla s. 83-99

Rasmussen Torkel (2016) 'Samiske medier for barn og ungdom', i *Samiske tall forteller 9. Kommentert samisk statistikk 2016*. Sami Allaskuvla: s. 98- 123.

Selle, Per, Semb, Anne Julie, Strømsnes Kristin, Nordø, Åsta Dyrnes. *Den samiske medborgeren*. Underkapittel *Mediebruk*, i kapittel 4. Cappelen Damm: s. 108 - 128.

Skogerbø, Eli, Josefsen, Eva, Ni Bhroin, Niamh (2015). Kapittel 10: *Samepolitikk på dagsorden*. Red. Bjerkli Bjørn, Selle, Per. Samepolitikkenes utvilking, Gyldendal Akademisk: s 250- 273.

Rapporter, notater og utredninger

Allmennkringkastingsrapporten 2017, Medietilsynet

Kalstad, Johan Ailo: En samisk mediepolitikk- forberedende notat for Sametinget, 2016.
NRKs årsrapport 2017

FNs erklæring om urfolks rettigheter

ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, ratifisert av Norge i 1990

Kongeriket Noregs grunnlov, 1814

Norden – nye muligheter. Forslag til økt mobilitet og integrasjon mellom de nordiske landene, 2018.

Norges Offentlige utredninger, NOU 2016: 18. Hjertespråket. Forslag til lover, tiltak og ordninger for samiske språk.

Norges Offentlige utredninger, NOU 2017:7. Det norske mediemangfoldet. En styrket mediepolitikk for borgerne.

Regjeringens handlingsplan for samiske språk 2009-2016

Sametingets budsjett 2018

Sametingsmelding om samisk språk (2012)

Sametingets årsmelding 2010

Sámi Journalistaid Searvi / SJS (2018), Årsmøteuttalelse 2018

Skogerbø, Eli (2000): Samiske medier: bruk, innhold og rammevilkår, Universitetet i Oslo

Vær Varsom-plakaten, Pressens Faglige Utvalg

Nettartikler

«Staten og TV2 skriver under avtale for kommersiell allmennkringkasting», pressemelding 26.09.2018, Kulturdepartementet

Deltakerliste fra innspillsmøtene

Innspillsmøte i Karasjok, 8. oktober 2018:

- Einar Bondevik, sørsamisk kirkeblad Daerpies Dierie
- Nils Martin Kristensen, Guovdageainnu Lagas Radio (GLR)
- Jan Skoglund Paltto og Anne Berit Anti, Sámi ođasmágasiidna/iSámi Press
- Mona Solbakk, Pål Hivand og Elle Márjá S. Sara, NRK Sápmi
- Geir Wulff og Lars Birger Persen, Ságat
- Stine Sand og Elin Johansen, Institutt for reiseliv og nordlige studier, UiT Norges Arktiske Universitet

Innspillsmøte i Kautokeino, 12. oktober 2018:

- Liv Inger Somby, Sámi Allaskuvla
- Nils Johan Heatta og Johan Ante Utsi, Sámi Journalisttaid Searvi (SJS)

Inviterte aktører

Nuorttanaste
Ungdomsmagasinet Š
Idut forlag
Sámis
Bårjås
NuorajTV
Ávvir
Medialinja ved samisk videregående skole,
Karasjok
Internasjonalt samisk filminstitutt (ISFI)
HighNorth news, Nord universitet

Sett nordfra.noKyst og fjord
Snåsningen
Snåsanytt
Nea Radio
Arbeidets Rett
Fjell-Ljom avisFosenavisa
Nord-Salten lokalavis
Vesterålen Online
Fremover
Trønder Avisa

Skriftlige innspill

NRK Sápmi
Daerpies Dierie
Idut